

Új generációs hibridrepcék a Bayer Seeds-től!

A Bayer Seeds egy olyan repcenevesítési programmal rendelkezik, mely már évek óta dolgozik a magasabb olajtartalom elérésén. A 2014-es vetési szezonban a Bayer Seeds már olyan hibridrepcékből álló portfólióval jelentkezik, melynek tagjai kimagasló olajtartalommal rendelkeznek. A magasabb olajtartalom többlet jövedelem elérését teszi lehetővé, így megfelelő technológia mellett biztos lehet számítani a pozitív bonifikációra.

Az első Magyarországon regisztrált magas olajtartalmú Bayer hibridrepcé a 2013 tavaszán állami minősítést kapott **Puncher**. A Puncher kimagasló olajtartalmával vívta ki az elismerést (1. ábra).

a legmagasabb olajtartalmat érte el csoportjában három év átlagában. A legújabb korai hibridek közt, melyek 2013 decemberében kaptak állami elismerést a Lexer adta a legnagyobb hektáronkénti olajtermést (1. táblázat).

Szintén friss minősítésű a **Safer** hibridünk. A két legfontosabb értékmérő tulajdonságban brillírozó hibrid olajhozama több mint 20%-kal haladta meg a standard hibridek átlagát a 2012-es állami kísérletekben. A rákövetkező évben szintén

Lexer olajtermése és kipuhtulási százaléka* 1. táblázat

A 2013. decemberében regisztrált hibridekkel összehasonlítva (3 év átlaga)

	RAP 1031 TRUMPF	LEXER	NPZ 1005 MERCEDES
Olajtermés (kg/ha)	1782	1896	1816
Olajtermés (%)	104.5	109.6	106.5
Kipuhtulás (%)	5.9	4.3	5.7

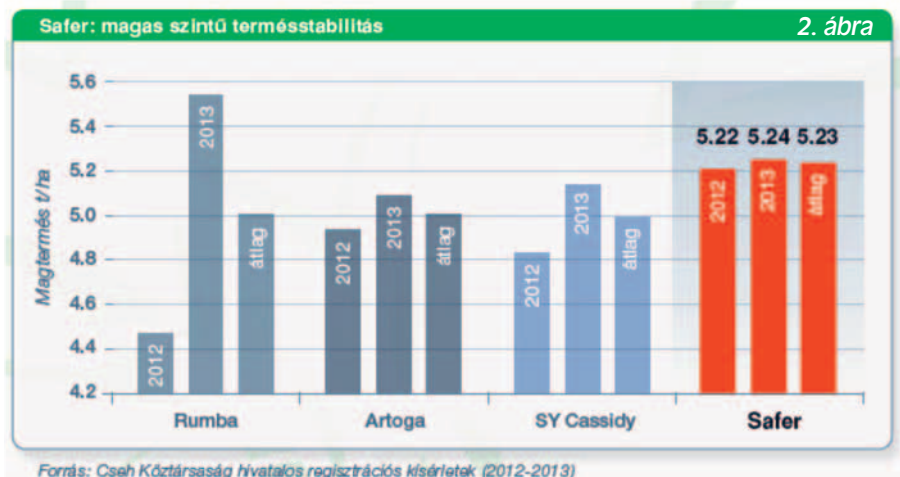

kiváló teljesítményt nyújtott: 49,04% olajtartalom mellett, 6 hely átlagában közel 5 t/ha magtermést adott. A magas szintű termésstabilitását külföldi eredmények is igazolják. A csehországi hivatalos kísérletekben az egyik legstabilabb hibridnek bizonyult (2. ábra).

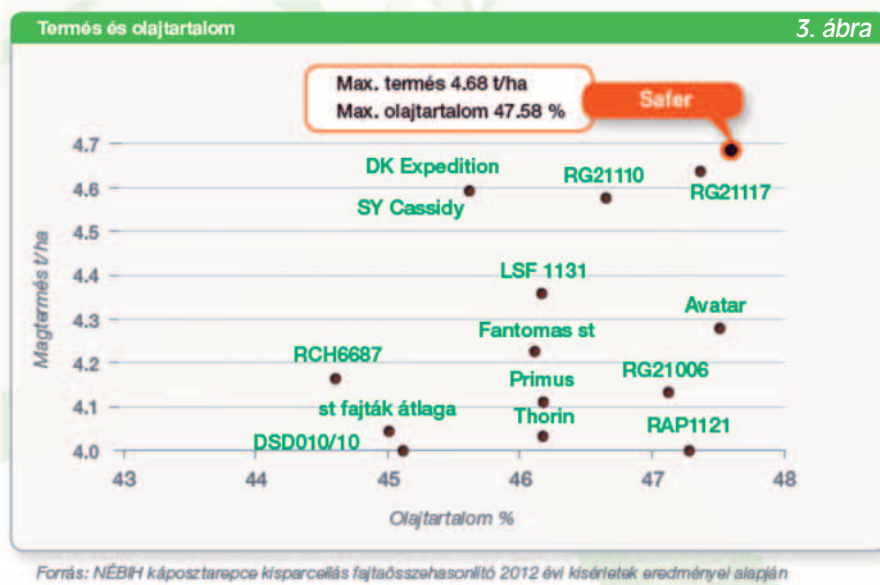
A Safer csoportjában termésben is és olajtartalomban is a maximumot adta (3. ábra), már az első kísérleti évben kimagasló teljesítményt nyújtott. A kiváló magyarországi eredményei alapján Európában elsőként

A hibrid kiváló agronómiai tulajdonságokkal rendelkezik, növényei közepes magasságúak, dőlésre nem hajlamosak és korán, egyöntetűen virágoznak. A Puncher nagyszerű kompenzáló képességéről is tanúbizonyságot tett, ezért alacsony tőszám mellett is sikerrel termeszthető.

2014-ben már elérhető lesz a magas olajtartalmú portfólió új tagja, a **Lexer**. Ez a hibrid egy igazi olajbajnok, maga „a magosított olaj”. 2011-2013 közötti regisztrációs időszakban két évben is meghaladta olajtartalma a 49%-ot. Magabiztosan

GYÁRTÓK ÉS FORGALMAZÓK OLDALA

hazánkban kezdődik meg a Safer hibridünk forgalmazása. Repce hibridjeink kivételes

adottságokkal rendelkeznek, egyesítik magukban a magas termésszintre való képességet és a

kimagasló olajtartalmat. A vetőmagokban rejlő genetikai előnyeit akkor tudjuk legjobban kiaknázni, ha megfelelő technológiával megőrizzük növényeink jó egészségi állapotát a tenyésztés végéig. Ez fontos az intenzív repcetermesztésnél, mivel az olajok szintézise, a tartaléktápanyagok beépülése a termésbe az előbb említett időszakban a legintenzívebb. A virágzás kezdetén-közepén alkalmazott fungicid kezelés, ezeknél a hibrideknél még inkább kifizetődik, hiszen kirobbanó olajtartalom elérését teszi lehetővé. A Bayer CropScience által is ajánlott termesztéstechnológiával a repcetermesztés eredményessége így is növelhető.

☞ Szundy Péter
Bayer CropScience

Tallózás...

Kórokozók elleni növényi védekezési mechanizmus

A növekvő világnépesség élelmiszerrel való ellátásának egyik kulcsfontosságú tényezője a növénypatogén gombák elleni sikeres küzdelem. Számítalan módszer és fungicid áll rendelkezésre e kórokozók távol tartására, mégis a világon termelt élelmiszer 15 %-a semmisül meg évente a gombabetegségek miatt. A permetezés hatékonyságát csökkenti a mutációk következtében kialakuló gombaölőszerezisztencia.

Az új molekuláris és genetikai megközelítési mód a növényi szövetek extracelluláris terében élő patogének elleni védekezési mechanizmus alaposabb megismerését teszi lehetővé, mely a kiválóbb betegség-ellenállósággal rendelkező fajták előállítását alapozza meg.

A növényi védekezési rendszer a sejteken kívül és azokon belül elhelyezkedő receptorok összekapcsolódott láncolatából

áll. Mindkét receptor rendszer érzékeli a kórokozó jelenlétét és válaszreakciót indít el.

A speciális molekuláris mintázatot felismerő receptorokon alapuló immunitás (PTI - pattern-triggered immunity) a növényi védekezési rendszer első vonala. Ez azonnal működésbe lép, mielőtt a kórokozó a növény felszínére kerül. A patogén által termelt bizonyos speciális molekulákat ismerik fel az ehhez a rendszerhez tartozó receptorok.

A második lépcsőfok az ún. effektor által előidézett immunitás (ETI - effector-triggered immunity). Ez a kórokozó és a gazdanövény génjei között kialakuló kapcsolaton alapul. Ez a mechanizmus akkor indul be, ha a patogén belép a növényi sejtbe.

Azoknál a gombabetegségek-nél, ahol a levél sejt közötti járatokban, az extracelluláris térben él

a kórokozó az effektor indukálta immunitás (ETI) elvileg nem aktiválódik. A Hertfordshire Egyetem (Egyesült Királyság) kutatói azonban megállapították, hogy mégis szerepet játszanak bizonyos olyan gének a védekezésben, melyek a sejtbe, azaz az intracelluláris térbe bejutott kórokozók elleni mechanizmusban lépnek működésbe. Ezt a rendszert, mellyel a növény a sejt közötti állapotában (apoplaszt) élő patogénekkal veszi fel a küzdelmet effektorok által előidézett védekezési rendszernek (ETD - effector-triggered defence) nevezték el a kutatók, az immunitás kifejezést ebben az esetben nem találták helyesnek.

Minderről részletesebben a www.farminguk.com-on olvashatnak.

☞ Fordította és összeállította:
Polgárné Balogh Eszter

Kirobbanóan magas olajtartalom

Hibridrepcék a Bayer Seeds-től

Oilseeds
by Bayer CropScience

Látóképi látnivalók

Hát mentünk. Miért is? Ennek több oka is van: Minden évben színvonalas szakmai tanácskozáson vehetünk részt. Itt hirdeti meg Dr. Lakatos Zoltán elnök-vezérigazgató az általuk prognosztizált búza felvásárlási árakat, majd egy igényes „multifunkcionális” szántóföldi bemutató következik.

Nézzük sorjában!

2014. május 29-én – elsőként az országban – a Debreceni Egyetem folyamatosan változó feladatokkal és elnevezéssel működő intézete rendezte meg a későbbiekben részletezendő szakmai programot: „Az intenzív búza- és repcetermesztés agronómiai tényezői” címmel.

A tanácskozást prof. Nagy János rektorhelyettes nyitotta meg, akit eddigiekben centrumelnökként tisztelhetünk. Elmondta, hogy az agrárcentrum az ökonómiai karral bővült, amely ezután az Agrártudományi Központ (ATK) nevet viseli.

„Csak a változás állandó” idéz-

ük sokszor lapalapítónk kedvenc, és mély igazságot tartalmazó mondását. (Az idézett sorok találónan jellemzik a Debreceni Egyetem folyamatos szervezeti változását. A megállapítást nem bántó szándékkal tettük – a szerk.)

A program megkezdése előtt kérdeztem Pepó Péter tanszékvezető egyetemi tanárt, a MÉK Növénytudományi Intézetének igazgatóját:

☞ **Professzor úr, mi készítette huszonegy évvel ezelőtt arra, hogy konferenciát és bemutatót szervezzen?**

Volt egy igény, és egy hiány a növényvédelmi technológiában. Igény a gazdák részéről, hogy szeretnék tudni, milyen növényvédő szereket és milyen határfokkal használhatnak.

☞ **És mi volt a hiány?**

Az, hogy erre a növényvédelmi tanszékünk akkoriban nem tudott választ adni. „Leragadtak a Petri-csészénél”. Ekkor határoztuk el, hogy ezt a hiányt a szántóföldön fogjuk pótolni.

☞ **Ezzel indultak a látóképi kísérletek és bemutatók?**

Igen, bár nem előzmény nélkül. A korán elhunyt Ruzsányi professzor úr műtrágyázási tartamkísérletei már folytak a területen, ehhez csatlakoztunk mi a növényvédelmi, pontosabban gyomirtási és kórtani kísérletekkel.

☞ **Népszerűek a debreceni bemutatók. Lassan évtizedekben mérhető, amióta ide járok, hiszen előző munkahelyemről is, ha „el tudtam szabadulni”, Debrecenbe rendszeresen eljöttem. Szóval minek köszönhető a népszerűségük?**

Talán annak, hogy folyamatosan meg tudunk újulni.

☞ **Az idén mi jelenti az újdonságot?**

Az, hogy magasra tettük a „léceket”. Olyan gazdálkodókat szólítottunk meg, akik a szakma „krémjei”. Akik nem elégednek meg az alacsony termésátlagokkal, hanem legalább 7 tonna repcét és 10 tonna búzát szeretnének termelni hektáronként.

☞ **Ez tényleg magas mérce.**

De nem lehetetlen. Azt nem mondom, hogy könnyű, mert a mi szélsőséges klímaadottságaink sokszor behatárolják a törekvéseinket. Az a feladatunk, hogy az agrotechnika fortélyaival minimálisra csökkentsük az időjárási szélsőségek hatásait.

☞ **Tudnak erre receptet adni?**

Megpróbálunk. Erről szól majd az előadásom.

(Pepó professzor úr előadását a vetési szezon előtt, szeptemberben fogjuk közölni).

A konferencia első előadója Dr. Lakatos Zoltán, a Hajdú Gabona Zrt. elnök-vezérigazgatója volt, aki egyben az Országos Gabonaszövetség elnöke is. Előadásának címe: „Változások a hazai és nemzetközi búzakereskedelemben”.

Még mielőtt erre sor került volna, sikerült Lakatos urat megszólítanunk:

☞ **Vezérigazgató úr! Tudja, hogy Öntől elsősorban azt várják a termelők, hogy árat mondjon?**

Tisztában vagyok vele és fogok is árat mondani, de csak az előadásom végén.

Pepó Péter professzor

Lakatos Zoltán vezérigazgató

☞ **Miért csak akkor?**

Az ár egy érzékeny dolog és könnyen „mellélőhet” az ember. Először a világban és az unióban zajló folyamatokat, prognózisokat, készleteket ismertetném, hogy a résztvevők teljes képet kapjanak arról, hogy valójában milyen tényezők befolyásolják az árakat.

☞ **Mondana néhányat?**

Első, a világ nagy gabonatermesztő államainak terméskilátásai. Másik a készletek. A harmadik – és erről nem nagyon akarunk tudomást venni – az energiapolitika.

☞ **Mi köze ennek a búza árához?**

Nagyon is sok. A probléma sokkal összetettebb, mint gondolnánk. Az USA nyugdíjalapja is biztosítékként rátette a kezét jó néhány millió tonna búzára. Az energia lobbija meg a tőzsdén trükközik.

☞ **Ezt jó lenne érteni, de lehet, hogy mégsem...**

Maradjunk abban, hogy mi csak „nyomkövetők” vagyunk. A

világpiaci árakat – amelyek most beállni, megnyugszani látszanak – nem mi alakítjuk.

☞ **És az itthoni árakat?**

A világpiachoz kell igazodnunk, meg a hazai pékekhez.

☞ **Az előbbit érteni vélem, de az utóbbit nem.**

A hazai piaci árakat a termés mennyisége, minősége, és a külföldi kereslet-kínálat motiválja, vagyis attól fölfelé és lefelé eltérnek az árak – ez természetes.

Az már viszont nem, hogy a pékek a fogyasztók árérzékenységére való hivatkozással esetenként áron alul akarják venni tőlünk a lisztet. Ez egy láncreakció. Ha mi keveset kapunk a lisztért, akkor a termelőnek is kevesebbet tudunk fizetni a búzáért.

☞ **Eljutottunk a lényeghez. Akkor mennyi is lesz idén a búza felvásárlási ára?**

Mondtam. Az előadásom végén kiterítem a lapjaimat.

☞ **Kíváncsian várjuk.**

Peregtek az események.

Dr. Potori Norbert, az Agrárgazdasági Kutatóintézet agrár- és vidékpolitikai igazgatója „A búza- és a repcetermesztés ökonomiai értékelése” címmel tartott előadást. (Ennek részletezésétől eltekintünk, mivel Olvasóink terveink szerint hamarosan és rendszeresen találkozhatnak majd az egyes növénykultúrák költségelemzésével. A repcével fogunk kezdeni.)

Légrádi Miklós barátom, a hét tonnás „repcekirály” következett. (Azért merem barátomnak hívni, mert ő is annak nevezett Avar Lacival együtt, itt a nyilvánosság előtt.) A tőle megszokott filozó-

Az írás beszél...

fiai magasságokat ostromolta a Lengyeltótiából érkezett gazdálkodó (Tartok tőle, hogy az előadását nem fogom tudni – az augusztusi lapszámunkban – úgy visszaadni, amilyen hőfokon azt előadta.

További részleteket nem szeretnék elárulni. Javasolom, hogy a FÓKUSZ rovatunkban olvassák majd el, és ne csak a repcetermesztők, mert valamennyi növénykultúránkra és annak művelőire is jó hatással lesz.

Pepó professzor úr szeptemberben olvasható előadásáról már szót ejtettünk.

Következtek a szántóföldi bemutatók Látóképen: búza és repce. Akik nem voltak ott, azoknak hiába is íránk le, hogy mit láttunk, mert ezek a kísérletek csak élőben mondanak valamit. Akik pedig ott voltak saját szemükkal láthatták, kár lenne hát a papírt pocskolni.

☞ bl

HELYREIGAZÍTÁS

Ez évi 6. (júniusi) lapszámunk 56-59. oldalán A szójatermesztés ökológiai lehetőségei és korszerű agrotechnikája (Dr. Balikó Sándor) c. cikk 3. táblázatában hiba található.

A szója egyes előveteményeiben használható aminopiralinid hatóanyagú, a szójára fitotoxikus hatású készítmények között tévesen szerepel a Columbus EC gyomirtó szer. A klopivalid + floraszulam + fluroxipir-meptil hatóanyagú herbicid alkalmazása az engedélyezett kultúrákban nem jelent veszélyt a szója termesztésére.

A hibáért az érintettek szíves elnézését kérjük.

Bemutatóról bemutatóra

Vihar után Szegeden

Idejében érkeztünk, így még sikerült elfogadható helyen leparkoltunk. Első utunk – nem, nem oda, sőt még a regisztrációhoz sem, hanem – a saját standunkhoz vezetett, ahol a szekszárdi munkatársaink lelkesen mutatták az érdeklődőknek az Agrofórum legújabb (júniusi) számát. Fogyott is a lapunk rendezésén.

A szegedi kollégák, némi szabadkozással, előre felkészítettek bennünket a bemutató parcellák nem éppen szívderítő látványára. Még szerencse, hogy a jégeső elkerült bennünket – mondták. Az utóbbi napokban, és még az előző nap délutánján is, olyan vihar vonult át a kísérleti tér felett, ami alaposan megviselte a kalászosokat. (Később kiderült a bemutató során, hogy nagyobb volt az ijedség, mint a tényleges kártétel.)

No, de ne szaladjunk ennyire előre.

Szegeden, a Kecskés-telepen vagyunk, és a naptár június 3-át mutat.

Szilágyi László igazgató

A hallgatóság

Említettem, hogy időben érkeztünk, így a program megkezdése előtt módunk volt Szilágyi László igazgató urat megszólítani.

☞ Igazgató úr! Amikor megkaptuk a bemutatóra szóló elegáns meghívót, azonnal feltűnt annak bal sarkában, az intézet logója felett egy 90-es szám. Mire kötelezi Önöket ez a 90 év?

Magyarországon – a tárcához tartozó legnagyobb kutatóintézet elérte a 90 éves kort. 1924-ben alapították. Azóta igen sok változáson ment keresztül, a névváltozástól a tulajdonos változásig. Ez alatt a 90 év alatt voltak sikeres és sikertelen időszakok is. Természetes, hogy az ember a sikeres időszakokra emlékszik vissza szívesen. Volt egy sikeres napraforgós, azután egy kukoricás időszakunk, majd a búza vette át ezt a szerepet, jelenleg pedig a szója az a növényfaj, amelyik a magyar köztermesztésben több mint 30 %-kal képviselteti magát.

☞ Ez látszik is, hiszen még legalább fél óra van a program kezdetéig, de a gépkocsik már csak a dülőlutakon férnek el.

Szerencsére a bemutatóink egyre népszerűbbek. Az elmúlt évben is több mint ötszázan érdeklődtek a programunk iránt. Minden évben tudunk valami újdonsággal szolgálni, most például két új búzafajtával büszkélkedhetünk, ezek a GK Pilis és a GK Szilárd.

☞ Mi tudnak ezek a fajták, mi-ben mások, vagy többek az eddig elismert fajtákhoz képest?

A GK Pilis az elmúlt évben hat kísérleti hely átlagában a legmagasabb 7,1 t/ha-os termést érte el. Korai érésű tar kalászu, kiváló sütőipari tulajdonságokkal rendelkező fajta (A-1). A GK Szilárd érdekessége, hogy rendkívül szilárd szára van, tömött szárszerkezete következtében a termésképeessége pedig szinte megegyezik a Pilisével. Kö-

Az érdeklődők a bemutatón

zépérésű sütőipari minősége: B-1. Szalmája sokirányúan hasznosítható: energia, papírgyártás, vagyis kettős hasznosítású fajtaként tartjuk számon.

☞ **A Gabonakutató Nonprofit Kft.-ről sok mindent tudunk, de a nemzetközi kapcsolatokról keveset.**

Amikor ide kerültem, egyik célkitűzésem volt a nemzetközi kapcsolatok erősítése.

☞ **Ha jól emlékszem három éve.**

Van az már négy is.

☞ **Múlik az idő.**

Fő kitörési pontnak tekintettem a FÁK piacokon való megjelenést.

☞ **Milyen növényekkel?**

Szinte valamennyi, az általunk nemesített kultúrával, de a kukorica volt a legjelentősebb. A piac bővülőben van, napraforgóval, repcével, cirokkal és újabban szójjával is. Egyébként több kukoricát adunk el a FÁK országokban, mint itthon.

☞ **A világ már csak ilyen. Ismerjük a saját hazájában sikertelen prófétáét.**

Ez egy hatalmas piac, amelyen a multinacionális cégekkel kell versenyeznünk.

☞ **Sok sikert hozzá, és gratulálunk a 90 évhez.**

Köszönöm, de ebben valamennyiünk munkája benne van és természetesen az elődeimé is.

A szűknek bizonyuló, előadótéremmé átalakított magtárba csak nehezen fértek be a megjelentek.

A vendégeket Szilágyi László ügyvezető igazgató köszöntötte. Ebből idézünk néhány gondolatot: Kanada öt búzafajtát termel. Mi közel százhatvanat. A kanadai búza világmárka, ami az árban is megjelenik; mi meg egy hajót sem tudunk meg rakni azonos minőségű áruval. Az intézetre áttérve elmondta, hogy évi 1 Mrd forintba kerül a nemesítés és fajtafenntartás. 2013-ban egyetlen fillér állami támogatást sem kaptak és 2014-ben pályázati lehetőség sincs. Ennek ellenére az elmúlt négy évben több mint 1 Mrd forint értékben valósítottak meg termelő beruházást. Ismeretei szerint hazánk több száz Mrd forint kutatási alappal rendelkezik 2014 és 2020 között. Jó lenne, ha ebből a mezőgazdasági kutatás, nemesítés is részesülhetne.

Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke: „A mezőgazdaság aktuális kérdéseiről” tartott előadást.

A mezőgazdaság kibocsátása folyó áron számolva 2.265 Mrd Ft volt, ami 4,2 %-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva – mondta. Az egyes ágazatok között kiemelkedő volt a növénytermesztési teljesítménye 1.333 Mrd Ft-tal. Ez 6,2 %-os növekedést eredményezett, ezen belül is – értelemszerűen – a gabonafélék képviselték a legnagyobb részarányt.

Megkülönböztetett érdeklődés mutatkozott a terményárak iránt. A tőzsdei árak valamivel magasabbak az induló piaci áraknál, így a malmi búza augusztusi ára 49.000 Ft/tonna, a takarmánybúzáé 48.000 Ft/t. Az induló árak: malmi búza esetében 43.000-45.000 Ft/t, a takarmánybúza 42.000-44.000 Ft/t. A kukorica várhatóan 42.000-44.000 Ft/t, a napraforgó 90.000-94.000 Ft/t, míg a repce 96.000-100.000 Ft. (Ezeknél a számoknál magasabb kötésekről is tudnak, illetve a Gabonakereskedők Szövetsége mintegy 10 %-kal magasabb árakat prognosztizál.)

A „Magyarországi növénytermesztés helyzete és jövőbeni kilátásai” címmel Dr. Potori Norbert, az AKI vidékpolitikai igazgatója tartott táblázatokkal és ábrákkal alaposan megtűzdelt előadást. (Egy későbbi időpontban, ha az előadó is úgy akarja, cikk formájában fogjuk közölni az elmondottakat.)

Rövid tájékoztatást adott Dr. Bóna Lajos a tritikale humán célú felhasználásáról, majd Dr. Beke Béla „A Gabonakutató búzafajtáinak helye a hazai köztermesztésben” címmel tartott előadást.

Miközben a résztvevők a bemutatóra cihelődtek, Győrffy Balázs elnök úr mellé szegődtem.

☞ **Elnök úr nagyon kedvező képet mutatott be a mezőgazdaság elmúlt évi teljesít-**

Győrffy Balázs, a kamara elnöke

Nem ma kezdték a szakmát

ményéről. Az idén milyen várakozással tekinthetünk a jövőbe?

Becsülni mindig nehezebb, mint az elmúlt évet értékelni, de az országot járva úgy gondolom, meglepetések nem lesznek, ha az időjárás közbe nem szól. Búzából erős-közepes termésre számíthatunk.

☞ **Ez mit jelent?**

Azt, hogy reménykeltő.

☞ **Mondjuk 4 és 5 tonna között?**

Erre gondoltam. Bár hallottuk és magunk is tapasztaljuk a falugazdászaink jelentéseiből, hogy a gombabetegségek tragikus károkat okoztak ott, ahol időben nem védekeztek és a kártevőkkel is számolni

kell. Az utóbbi napokban a pocok kártételtől hangos a média.

☞ **Ezen a téren tud valamit tenni a kamara?**

Igen. Kezdeményeztük azon inszekticidek ideiglenes felhasználásának engedélyezését, amelyek hatékonyak a védekezésben.

Van még egy, már említett körülmény, az időjárás. Vártuk a csapadékot, hiszen áprilisban a növényeink már a tűréshatáron voltak, mire végre megjött az eső, óriási haszonnal, de helyenként károkat is okozva, az intenzitása és a halmazállapota okán.

☞ **Ha szerencsénk van, jó termést takaríthatunk be, de vajon a piacok hogyan ala-**

kulnak majd, különös tekintettel az ukrainai eseményekre?

Ez a kérdés megkerülhetetlen, de véleményem szerint ez utóbbi közvetlenül nem lesz hatással a hazai gabonakereskedelemre és árakra, mivel tőlünk távol eső piacokra szállítanak a tenger közelsége miatt. Arra viszont nagyon is oda kell figyelniünk, hogy a hagyományos piacainkat meg tudjuk tartani, nehogy az ukrán búza ott találjon olyan rést, amelyen keresztül betörhet az általunk megnyert piacokra.

A jövőben viszont törekedni kell arra, hogy a hozamainkat jelentősen növeljük a nyugat-európai országok színvonalához közelítve a termelési költségek egyidejű mérsékelésével. Ehhez szerencsésen járulnak hozzá az ilyen tanácskozások és bemutatók.

☞ **Köszönöm elnök úr!**

A sok üléstől elgémberedve vonultunk ki a bemutató színhelyére. Dr. Cseuz László fősztályvezető azonban egy-kettőre felcsigázta érdeklődésünket, ahogy végigvezetett a parcellák előtt, amelyek annál jobb képet mutattak, mint ahogy azt a kollégák érkezésünkkel lefestették. Szerencsére!

Fotó: Gyulai Tóth Zoltán és a szerző

☞ bl

Tallózás...

Illóolajok új szerepben

Az előre csomagolt élelmiszerek tartósításában, a baktériumok és a penészgombák távoltartásában jó eredményeket értek el az illóolajok használatával. A kenyér világszerte alapvető élelmiszer. Frissen tartására gyakran kalciumpropionátot alkalmaznak. Használatának – annak ellenére, hogy a természetben előfordul – vannak árnyoldalai.

Az illóolajok népszerűsége akkor kezdett robbanásszerűen nő-

vekedni, amikor a szintetikus tisztítószeresek, szúnyogriasztó szerek és gyógyszerek kiváltására alkalmas alternatív termékek formájában megjelentek a piacon. Sokrétű felhasználási módjuk tovább bővült azzal, hogy legújabbban fogyasztóbarát élelmiszer-tartósításban is szerepet játszhatnak. Az adalékanyagok kiváltására, a tartósság növelésére a kenyér felületét oregánóból és szegfűszegből

kivont illóolaj keverékéből álló, ehető filmréteggel vonták be.

Az illóolajok a nejlonba csomagolt adalékanyag-mentes kenyérszeleten 10 nap elteltével is lassították a penész szaporodását, ezzel jobb eredményt elérve a kereskedelemben alkalmazott tartósítószereseknél – olvasható a www.eurekalert.org weboldalon.

☞ Fordította és összeállította: Polgárné Balogh Eszter

Vetéstől aratásig

Sharda ajánlata a költségtakarékos növényvédelemhez...

Dessicash® 20 SL

Őszi káposztarepce, mustár, olajretek, vetőburgonya és napraforgó állományszárítására

Effect™

Hatásfokozó és elsodródás gátló segédanyag

Marsh® 480 SL

Őszi káposztarepce, napraforgó, szója és kukorica állományszárítására
Magról kelő és évelő egy- és kétszikű gyomnövények ellen gabona tarlón

Quick® 5 EC

Napraforgó, cukorrépa magról kelő- és évelő egyszikű gyomnövényei ellen

Silico™

Permetlé fedettség- és hatásfokozó segédanyag

Tebusha® 25 EW

A borszőlő gombabetegségei ellen

Partnerünk sikere a mi sikerünk is!

A részletekről érdeklődjön tanácsadóinknál:

1. Észak-Nyugat-Dunántúli régió
Név: Szilvágyi Erzsébet
Telefon: +36 30 249 3100

2. Dél-Dunántúli régió
Név: Somogyvári László
Telefon: +36 30 847 1431

3. Közép-Magyarországi régió
Név: dr. Kondár László
Telefon: +36 30 834 5121

4. Észak-Kelet-Magyarországi régió
Név: Bíró Endre
Telefon: +36 20 279 3895

5. Dél-Kelet-Magyarországi régió
Név: Varga Sándor
Telefon: +36 30 333 0690

6. Kelet-Magyarországi régió
Név: Fodor László
Telefon: +36 20 585 4523

Az Effect™ azonos a Pallos, NTKSz 727/2006 számon engedélyezett hatásfokozó és elsodródás gátló segédanyaggal
A Silico™ azonos a Spur, MgSzHK 02.4/447/1/2009 számon engedélyezett permetezési segédanyaggal

Bemutatóról bemutatóra

Rekkenő hőségben

Talán soha eddig nem éreztük ennyire a reklámsapkák fontosságát, mint most. Rekkenő hőség: 36-37 °C a gépkocsi hőmérőjén, de a tűző napsütésben ennél is többet érzünk.

A gabonák – legalábbis egyelőre – jól bírják; a szárazság legkisebb jele nélkül kínálják magukat: *Nézd, milyen szilárdan állok a lábamon! Az én télállóságom a legjobb. Karsú vagyok és mégis bőtermő. Én a prémium kategóriába tartozom. Bennem bízhat, stabil a termőképességem, és ha engem választasz, a minőségben sem csalódsz. Rajtam még a sárgarozsda sem fog!*

Ezeket a jellemző paramétereket társította Dr. Bedő Zoltán akadémikus az ATK Mezőgazdasági Intézetének főigazgatója az egyes fajtákhoz, még odabent a légkondicionált előadóteremben, a Martonvásáron június 10-én tartott Fejér megyei kalászos fajta- és technológiai bemutatót megelőző tanácskozáson. (Az országos bemutató – mint arról lapunkból is értesülhettek – 12-én volt, amelyen szintén képviseltettük magunkat.)

Hogy miért ezt a napot választottuk tudósításunk tárgyául, annak nagyon egyszerű oka van. Egyrészt időzavarba kerültünk a rendezvények sokasága miatt, másrészt felkeltette érdeklődésünket két előadás; az egyik a főigazgatóé volt, a másiktól pedig, amelyet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökhelyettese tartott. Erről a későbbiekben részletesen beszámolunk, mivel annak témája a közérdeklődésre számot tartó mezőgazdasági innováció volt.

Elgondolkodtató volt Czetnerné Kócsa Mártának, a Fejér megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóság vezetőjének előadása is, amely többek között a megye

csapadékellátottságának az egyes növénykultúrák terméseredményeire gyakorolt hatását elemezte. Egyértelmű győztesek a kalászosok, vesztes a kukorica. (Azért ezt érdemes lenne alaposan kielemezni, több évtizedre visszatekintve.)

Térjünk vissza a kezdetekhez!

Bedő Zoltán akadémikust kérdezem.

☞ **Milyen újdonságokkal rukkolt elő idén az MTA-ATK Mezőgazdasági Intézete?**

Arra szeretnénk felhívni a termelők figyelmét, ami a legnagyobb problémát okozta a gabonáknál az idei tavaszon.

☞ **Gondolom ez a sárgarozsda lesz.**

Pontosan. Az enyhe téli időjárás következtében óriási méreteket öltött országszerte a fertőzés.

☞ **Fel lehet egy ilyen járványra készülni?**

Előre kell mindig gondolkodni. Évekkel ezelőtt már kaptunk arra vonatkozóan jelzéseket, hogy kialakult a sárgarozsdának egy melegtűrő rassza, ami a számára kedvező enyhe teleken fokozott veszélyt jelenthet. Ekkor kezdtük meg a tudatos nemesítési munkát, ellenálló fajták létrehozásával.

☞ **Eredményeikről is be tud számolni?**

Természetesen. Mikomolyan veszszük a klímaváltozás hatásait és megvannak a korszerű eszközeink, hogy fel is tudunk készülni rá. A sárgarozsda esetében sikerült olyan betegség-ellenálló géneket beépíteni néhány fajtánkba, amelyek ezt a fertőzési nyomást is jól tolerálták.

☞ **Például?**

Az Mv Nádor, vagy az Mv Krajcár, de már az Mv Kolomposban is megtalálhatók ezek a teljes ellenállóságot biztosító gének (összesen 6 ilyen

fajtánk van), sőt már a fajtajelöltekbe is beépítettük ezeket a géneket.

De tovább megyek. Intenzíven dolgozunk azon, hogy szárrozsda ellenálló fajtákat nemesítsünk, miután a kórokozó újabb rasszai jelentek meg, amely akár egész Európa gabonatermesztését veszélyeztetheti. Az UG-99-esre gondolok elsősorban, amely Afrikában indult, majd Kis-Ázsiában is megjelent és már az Egyesült Államokban is megtalálták. Európa tehát be van kerítve.

☞ **Hol tartanak most a nemesítésben, mert ha ilyen nagy a veszély, gyorsan kell cselekedni, már amennyiben siettetni lehet az időigényes és nemesítési munkát.**

Sikerült olyan géneket azonosítanunk, amelyeket beépítve a fajtákba kifejeződnék a rezisztenciára utaló tulajdonságok. Mára már rendelkezünk ilyen fajtákkal.

☞ **Jól emlékszem arra, hogy az elmúlt év augusztusában egy TERKA (TERmény KerekAsztal) szakmai be-**

Bedő Zoltán akadémikus

szélgétesen Főigazgató úr már felhívta erre a figyelmet?

Az ember soha nem tudja, hogy jó időben szól-e. Ha túl korán, akkor esetleg fenyegetésnek gondolják, és nem veszik komolyan.

☞ **Ahogy a farkas példájáról is tudjuk: Jön a farkas, jön a farkas... de akkor nem hiték. Mire tényleg megjött ad-digra meg már késő volt.**

Ezért mondtam korábban, hogy egy nemesítőnek előre kell látnia és a termelők figyelmét is fel kell hív-nia a potenciális veszélyekre.

☞ **Ami ezek után, illik komo-lyan venni!**

Záró gondolatként: A múlt héten, Szegeden jártam. Mit üzen a 65 éves martonvásá-ri intézet a 90 éves szegedi-nek?

Mindketten a termelők érdekeit szolgáljuk, és noha versenyben va-gyunk egymással, mégis vállvetve kell képviselnünk a magyar mező-gazdaság érdekeit.

Váltottunk még néhány szót a terméskilátásokról az öntözés fon-tosságáról és a szakmai programot bevezető előadás időszerűségéről.

Zászlós Tibor alelnök

Zászlós Tiborral a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara mezőgazdasá-gért felelős országos alelnökével, aki egyben a Mezőfalvi Mezőgazda-sági Zrt. vezérigazgatója is, a kastély udvarában futottunk össze, az ug-rásra kész kőoroszlán szobra előtt.

☞ **Alelnök úr! Mit tud monda-ni a Kamara a Fejér megyei gazdáknak?**

Van mondanivalónk, és nemcsak a Fejér megyeieknek, hanem vala-mennyi gazda számára. Az Agrár-gazdasági Kamarán belül a tagok olyan új szolgáltatások tömegével fognak találkozni a közeljövőben,

amelyek megkönnyítik az egyéb-ként sokszor bizony verejtékes munkájukat.

☞ **Tudna mondani néhány konkrét szolgáltatást?**

Kezdhetjük a falugazdász háló-zattal, amely képletesen „kézen fog-ja” a gazdákat és elvezeti a bürok-ratikus rendszereken keresztül az eredményes természetéshez.

☞ **Érthetjük ebben a pályáza-tonk való részvétel segíté-sét is?**

Természetesen. Sőt mai ismerete-ink szerint ez év végéig, százmilliós értékhatárig a falugazdászok fog-ják a pályázatokat gondozni, segít-ve ezzel a gazdákat.

☞ **Ha már a falugazdászok szóba kerültek, rajtuk ke-resztül komoly rátekintése van a kamarának az utóbbi idők legnagyobb kártételei-re...**

A sárgarozsda és a pocok.

☞ **Erre gondoltam. Számsze-rűsíthető-e a károkozásuk?**

Felelőtlenség lenne számokat mondani. Egy azonban biztos, hogy azok a remények – amelyeket a sajtó évszázados rekordtermés-ként emlegetett – sajnos már csak az álmodozások kategóriájába tar-toznak.

☞ **A növények pedig ezt mutat-ták, és a szakemberek egy része is így látta.**

Hogy a növények mikor mit mu-tatnak az rendkívül csalóka, mint ahogy a kukoricára most ránézve azt mondjuk rekordtermés lesz, hi-szen a kukorica csodálatosan néz ki. Én meg azt mondom, várjuk ki a végét. Örülünk a májusi esőnek, pedig az megalapozza a kukorica augusztusi gyors halálát.

☞ **Ez nem elég világos szá-momra. Kifejtené?**

Pedig nagyon is világos. Gondol-junk bele! A kukorica gyökérzete miután májusban könnyen hozzá-jut a vízhez „ellustul” és nem megy le a mélyebb talajrétegekbe a vízért. Mire megjön az augusztusi aszály, a kukorica „kifullad” a vízhiánytól.

☞ **Mindig tanul az ember vala-mit, még így, öreg fejjel is.**

Soha nem késő. Ezért mondom, hogy aki májusban az őszi betaka-rítású növények termését megjósol-

A bemutatón

ja, az a vajjások vénasszonyok kategóriájába tartozik.

☞ **Ön fogja a szakmai programon a nyitó előadást tartani: az innovációról. Mi lesz ennek az előadásnak az üzenete a gazdák számára?**

Aki nem innovatív, az visszafelé fejlődik. Olyan, mint az a hajós, aki iránytű és kormánylapát nélkül hajózik. Valahová, valamikor ő is eljut az áramlatok révén, de soha nem tudja pontosan, hogy hol jár. Ezért rendkívül fontos, hogy innovatívak és fogékonyak legyünk a legújabb eljárások iránt.

☞ **Köszönöm a tanulságos beszélgetést.**

A benti program része volt még Bedő akadémikus előadása – ahogy arról már az elején említést tettünk – a martonvásári kalászos gabonák eredményeiről és piaci részesedéséről. Külön is kitért a sárgarozsda fertőzésre és bemutatta az ellenálló fajták sorát. Beszélt a termőképesség mellett a minőségről és a legújabb fajták teljesítményéről. (Mindezek részletesen megtalálhatók a „Martonvásári Fajtakatalógus 2014-2015” című kiadványukban.)

Dr. Marton L. Csaba már az őszi kukorica bemutató „beharangozásaként” ismertette a martonvásári nemesítési szemes- és silóhibridek eredményeit.

A mezei programot szokás szerint Dr. Láng László vezette, bemutatva a kalászosokat, kezdve a búzán és azok különlegességein, úgymint a tönke búza, a durum, az alakor, és a tönköly.

A többi kalászossal is megismerkedhettek a résztvevők: tritikale (azaz: rozsbúza), őszi árpa, őszi zab, őszi rozs, tavaszi zab, tavaszi árpa.

Elgondolkodtató ez a sokféleség, ki-ki válogathat közülük, igényei és lehetőségei szerint.

☞ bl

Sajtóközlemények

A mezei pocok elleni védekezési kötelezettség a földhasználók kiemelt feladata

2014. június 14.

Az utóbbi évek egyik legjelentősebb mezei pocok felszaporodása tapasztalható több megyében is. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) felhívja a mezőgazdasági termelők figyelmét, hogy érdemes folyamatosan figyelemmel kísérniük a növényállományok fejlődését és a károsítók jelenlétét is.

Az idei rendkívül enyhe tél és az előző év kedvező őszi időjárása nagymértékben hozzájárult, hogy az utóbbi évek egyik legjelentősebb mezei pocok felszaporodásával állunk szemben. Jelenleg Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Tolna, és Baranya, valamint Fejér, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Heves, Bács-Kiskun és Pest megyékben tapasztalható gócszerűen túlszaporodás.

Mezei pocok elleni védekezéshez több készítmény is engedélyezett, ezek felhasználása azonban az év ezen szakában nem kivitelezhető, ezért a NÉBIH szükséghelyzeti engedélyt adott ki a Redentin 75 RB rágcsálói-
 készítmény alkalmazására. A felhasználási előírásokat a növényvédelmi hatóság folyamatosan a változó körülményekhez igazítja, így – a kalászos kultúrák és repce után – többek között már kukoricában és napraforgóban is alkalmazható a betelepítés megakadályozása érdekében.

A termelőknek azonban tisztába kell lenniük a Redentin felhasználásából eredő környezeti kockázatokkal. Ez a rágcsálói-
 készítmény roppantott gabonaszemre felvitt véralvadás-gátló mérgezőanyag, ezért nemcsak a mezei pocokok fogyasztják el, hanem egyéb növényevő állatok, elsősorban a mezei nyulak is. A felhasználónak figyelemmel kell lenniük arra, hogy a kijuttatott csalétek egyenletesen legyen szétterítve a területen, ne keletkezzenek csomók, amiből a nyulak jelentős mennyiséget fel tudnak venni. Gondoskodni kell továbbá a vadon élő állatok eltereléséről riasztással, illetve terelő etetéssel. Minden esetben elengedhetetlen a területen gazdálkodó vadász-társasággal való együttműködés. Fennáll az úgynevezett másodla-

gos mérgezés veszélye is, vagyis, amikor a méregtől elpusztult rágcsálót ragadozók vagy dögevők fogyasztják el, kiteve magukat a mérgezés lehetőségének. A gazdáknak minden esetben növényorvos szaktanácsadóval konzultálva kell dönteniük e csalétek felhasználásáról.

A mezei rágcsálók elleni védekezésben segítségünkre lehet a természet is. „T”-alakú ülfák kihelyezésével a táblára telepített ragadozó madarak jelentős mértékben képesek csökkenteni a mezei pocok állományát. Ez a módszer azonban nem ad gyors, azonnali megoldást és nem tud felszámolni egy ilyen mértékű túlnépesedést. Hosszú távú alkalmazása viszont mindenképpen hasznos. Fontos, hogy a két módszert nem szabad együttesen alkalmazni, ahol méreggel védekeznek mezei pocok ellen, oda ne helyezzenek ki ülfát a földhasználók!

A mezei pocok elleni védekezés, mint nagy kártétellel fenyegető kártevő elleni védekezési kötelezettség minden földhasználón a kiemelt feladata.